

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002622

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Явна Надія Володимирівна

2. Nadiia V. Yavna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: музичне мистецтво

Дата захисту: 05-09-2025

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9891

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41, 18.07.45, 18.07.47, 18.07.49

Тема дисертації:

1. Фортепіанна творчість австрійських і німецьких композиторів Львова першої половини XIX століття в контексті культурного життя Галичини
2. Piano Works of Austrian and German Composers in Lviv during the First Half of the 19th Century in the Context of the Cultural Life of Galicia.

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню фортепіанної творчості Йоганна Медеріча Галлюса, Франца Ксавера Моцарта, Йоганнеса Рукгабера та Йозефа Кесслера та їхньої професійної мистецької діяльності у Львові в першій половині XIX століття. Ці західноєвропейські музиканти, композитори та піаністи долучились до формування музично-культурних традицій в Галичині та заклали підвалини для розвитку та функціонування фортепіанного мистецтва на цих землях. З іменами німецьких та австрійських митців пов'язані найяскравіші події в культурному просторі Львова першої половини XIX ст.: створення Товариства святої Цецилії, котре заснував син геніального австрійського музиканта В.А.Моцарта – Франц Ксавер Моцарт; Товариства Друзів Музики, а з 1835 року – Галицького музичного товариства, першим директором якого став Йоганес Рукгабер, котрий з 1853 року також обіймав посаду директора консерваторії ГМТ – одного з найдавніших в Європі музичних закладів вищої освіти. Проте їхня діяльність не обмежувалась організацією музичних інституцій:

передусім вищеперелічені музиканти були відмінними виконавцями, педагогами та композиторами. Активна участь в концертному житті міста сприяла поширенню і утвердженню фортепіанного мистецтва та викликала неабиякий інтерес у тогочасної публіки. Піаністи часто виступали з власними композиціями, а також з іншими творами сучасників. До прикладу варто згадати перший публічний виступ Ф. К. Моцарта у Львові, котрий з'явився перед львівською публікою з власним фортепіанним концертом № 1 ор. 14 з нагоди свого двадцятиріччя. Інший австрійський композитор французького походження Йоганес Рукгабер також неабияк вразив тодішніх меломанів Львова, а кожна його поява на сцені завжди супроводжувалась захоплюючими відгуками преси, яка називала піаніста «геніальним віртуозом» та «художником, з унікальними знаннями» [73, с. 162п. Свої виконавські навички, а також ґрунтовні знання з композиції вони невтомно передавали власним учням, що стали послідовниками їхньої творчості на галицьких землях. Доречним буде згадати багаторічну співпрацю Ф. К. Моцарта з улюбленим вчителем-контрапунктистом Й. Медерічем, котрий також свого часу обрав Львів місцем своєї мистецької діяльності, невтомно працюючи у різних музичних сферах. Будучи послідовником відомого австрійського композитора та піаніста Г. Ф. Вагензейля, Й. Медеріч став важливою фігурою при монастирі бенедиктинок, де він не лише виконував обов'язки копіювальника нот, але й був у ролі педагога серед його вихованець, сприяючи розвитку музичної культури міста. У подальші роки вагомий внесок в розвиток музичного середовища Львова здійснив відомий німецький піаніст та композитор Й. Кесслер, ім'я якого сьогодні відоме насамперед завдяки значному доробку в жанрі етюдів. Водночас його діяльність охоплювала і педагогічну сферу: він активно залучав власних учнів до участі в концертному житті Львова, а публікації в тогочасних виданнях регулярно відзначали найяскравіші виступи, наголошуючи на їх високій мистецькій якості. В цілому творчість західноєвропейських композиторів, котрі закладали підвалини фортепіанного мистецтва у Львові на початку XIX століття є мало дослідженою, тому комплексне вивчення їх композиторської, виконавської, педагогічної та культурно-просвітницької діяльності є необхідною для того, щоб простежити витоки становлення професійної піаністичної культури в регіоні та визначити їхній внесок у формування мистецьких традицій. Мета дослідження – з'ясувати роль австрійських та німецьких музикантів у становленні та розвитку фортепіанного мистецтва Галичини першої половини XIX століття. Об'єктом дослідження виступає фортепіанне мистецтво Галичини першої половини XIX століття в контексті розвитку європейської музичної культури. Предмет дослідження – композиторська, виконавська, педагогічна та культурно-просвітницька діяльність австрійських та німецьких митців, що працювали у Львові у першій половині XIX століття та їхній вплив на розвиток фортепіанної культури Галичини.

2. This dissertation explores the piano works and professional artistic activity of Johann Mederitsch Gallus, Franz Xaver Mozart, Johannes Ruckgaber, and Joseph Kessler in Lviv during the first half of the 19th century. These Western European musicians – composers and pianists, contributed significantly to the formation of musical and cultural traditions in Galicia, laying the groundwork for the development and institutionalization of piano art in the region. The names of these artists are associated with the most prominent events in the cultural sphere of Lviv, namely the founding of such musical organizations as the Society of Saint Cecilia, established by the son of the brilliant Austrian musician W. A. Mozart – Franz Xaver Mozart; the Society of Friends of Music; and, from 1835, the Galician Music Society, whose first director was Johannes Ruckgaber, who from 1853 also held the position of director of the Conservatory – one of the oldest institutions of higher music education in Europe. However, their activities were not limited to organizing musical institutions: first and foremost, the abovementioned musicians were excellent performers, educators, directors and composers. Their active participation in Lviv's concert life helped disseminate and establish piano performance as a respected art form, generating strong interest among local audiences. The pianists frequently performed their own compositions as well as works by contemporaries. For instance, Franz Xaver Mozart gave his first public performance in Lviv with his Piano Concerto No. 1, Op. 14, on the occasion of his 20th birthday. Johannes Ruckgaber, an Austrian composer of French origin, also left a deep impression on Lviv audiences; his performances were frequently met with enthusiastic reviews, earning him accolades such as “brilliant virtuoso” and “an artist of unique knowledge.” They tirelessly passed on their performing skills as well as their thorough knowledge of composition to their students, who became followers of

their work in the lands of Galicia. It is appropriate to recall the long-term collaboration between F. X. Mozart and his beloved teacher of counterpoint, J. Mederitsch, who also once chose Lviv as the place for his artistic activity, working tirelessly in various musical fields. As a follower of the renowned Austrian composer and pianist Georg Christoph Wagenseil, J. Mederitsch became an important figure at the Benedictine monastery, where he not only performed the duties of a music copyist but also acted as a teacher among its pupils, contributing to the development of the city's musical culture. In later years, the German pianist and composer Joseph Kessler made a substantial contribution to Lviv's musical environment. Today, he is best known for his significant output in the etude genre. Kessler was also active in the field of music education: he regularly involved his students in concert life, with contemporary publications highlighting the artistic excellence of these performances. Overall, the piano legacies of Western European composers who initiated the development of professional piano performance in Lviv in the early 19th century remain understudied. A comprehensive examination of their compositional, performance, pedagogical, and cultural-educational activities is essential for understanding the origins of the professional piano culture in the region and for assessing their contribution to the formation of artistic traditions. The purpose of the study is to determine the role of Austrian and German musicians in the formation and development of piano art in Galicia in the first half of the 19th century. The object of the research is the piano art of Galicia in the first half of the 19th century within the broader context of European musical culture. The subject of the research is the compositional, performance, pedagogical, and cultural-educational activity of Western European musicians working in Lviv during the first half of the 19th century and their influence on the development of Galician piano culture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Явна Н.В. Взаємовпливи провідних європейських шкіл у фортепіанній педагогіці Львова першої половини ХІХ століття. Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник. Одеса, 2024. Вип. 40. С. 388-402.
- Явна Н.В. Фортепіанна спадщина Йоганнеса Рукгабера в контексті ранньоромантичного салонного стилю. Fine Art and Culture Studies. Вісник Волинського Національного університету імені Лесі Українки. Луцьк, 2024. Вип. 5. С. 128-135
- Явна Н.В. Вплив Йозефа Кесслера на формування культурно-мистецьких традицій Львова першої половини ХІХ століття. Українська музика: науковий часопис. Львів, 2024. Вип. 3-4 (50-51). С. 156-164.

Наукова (науково-технічна) продукція: матеріали

Соціально-економічна спрямованість: практичне значення результатів дослідження полягає у можливості використання його матеріалів у лекціях з фаху для студентів фортепіанних 28 факультетів профільних навчальних закладів; у лекційних курсах з теорії та історії фортепіанного мистецтва, методики викладання фортепіано, виконавської інтерпретації, відповідних розділів до історії фортепіанного виконавства в Україні, а також у процесі підготовки програм з творів вказаної доби при підготовці до концертів .

Охоронні документи на ОПВ:

Компіляції даних (бази даних)

Матеріалом дослідження є композиторська, виконавська та педагогічна творчість Йоганна Антона Георга Медеріча Галлюса, Франца Ксавера Моцарта, Йоганнеса Рукгабера, Йозефа Крістофа Кесслера. Для розгляду обрано різножанрові приклади творчості провідних музикантів, які були практикуючими піаністами-виконавцями, педагогами фортепіано, композиторами, активними учасниками і організаторами музичномистецького життя Галичини першої половини XIX століття.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кияновська Любов Олександрівна
2. Liubov O. Kyuanovska

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лігус Ольга Марківна
2. Olha Lihus

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5513-5525

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 45307965

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Чернявська Маріанна Станіславівна
2. Marianna Chernyavska

Кваліфікація: к. мист., професор, 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-8379-5536**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського**Код за ЄДРПОУ:** 02214350**Місцезнаходження:** площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мазепа Тереса Лешеківна
2. Teresa L. Mazepa

Кваліфікація: д.н, доцент, 26.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-5436-6986**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка**Код за ЄДРПОУ:** 02214225**Місцезнаходження:** Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Антонюк Ірина Миколаївна
2. Iryna M. Antoniuk

Кваліфікація: к. мист., доцент, 26.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:**

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Новакович Мирослава Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Новакович Мирослава Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ластовецька-Соланська Зоряна Миколаївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна